

Informatienota raad

Zaaknummer	Z-21-177089
Documentnummer	DOC-23-744359
Van	College
Datum	5 oktober 2023
Onderwerp	(Herijking) Regionale Energiestrategie (RES) Noord-Holland Noord (NHN)

Ter informatie

Kennis nemen van:

(Herijking) Regionale Energiestrategie (RES) Noord-Holland Noord (NHN) - wijzigingen zoekgebieden gemeente Medemblik

Aanleiding

De Regionale Energiestrategie (RES) Noord-Holland Noord (NHN) wordt herijkt. In de RES-NHN 1.0 ligt de ambitie vast dat we 3,6 TWh uur aan duurzame energie opwekken in 2030. De regio Westfriesland draagt voor 0,7 TWh bij aan deze ambitie. Hiervan wekt Westfriesland inmiddels afgerond 0,2 TWh op. Op 20 mei 2021 stelde u de RES-NHN vast.

Waarom herijkt de Energieregio NHN de RES?

Er zijn drie redenen om de RES-NHN te herijken:

1. de verschillende samenwerkingspartners (gemeenten, provincie en waterschap) bepalen of ze tijdig hun ambities gaan realiseren of dat bijsturing nodig is.
2. de herijking is ook voor de netbeheerder van belang. Zij hebben deze herijking nodig om precies te bepalen waar uitbreiding van de Energie-infrastructuur nodig is.
3. het scheppen van duidelijkheid bij inwoners, ondernemers en andere samenwerkingspartners.

Willen wij als gemeente ook bijsturen?

Onze inspanningen zijn nu gericht om uitvoering te geven aan de RES 1.0. We vertelden u hierover tijdens de raadsvergadering van 27 september.

Op 1 juni stelde u het beleidskader wind- en zonne-energie Westfriesland vast. Dit schept duidelijkheid voor onder andere initiatiefnemers hoe de gemeente ruimte wil geven aan initiatieven voor het realiseren van zonneweides.

Op 21 september organiseerden we een bijeenkomst voor eigenaren met gronden in de RES-zoekgebieden en ontwikkelaars. We informeerden ze over de regels uit het beleidskader. Ook was de provincie aanwezig om te vertellen over regels die gelden voor initiatieven voor duurzame energieopwekking. Denk daarbij om de Omgevingsverordening, Bijzonder Provinciaal Landschap en Natuur Netwerk Nederland (NNN). Deze bijeenkomst vormde voor ons ook de start om het gesprek aan te gaan over concrete initiatieven op het grondgebied van onze gemeente.

We denken nog steeds dat we met de negen zoekgebieden in onze gemeente voldoende potentie hebben om bij te dragen aan de regionale doelstelling. Dat is ook de reden dat wij de RES 2.0 nu niet willen gebruiken om nieuwe zoekgebieden toe te voegen aan de RES-kaart.

Zoekgebied 2 - stad Medemblik

Zoals ook besproken passen we zoekgebied 2- stad Medemblik aan, aan uw besluit uit maart 2019. Dit vraagt geen nieuw besluit bij de vaststelling van de RES 2.0. Immers heeft u dit al besloten.

Ook de aanleg van de parallelweg Markerwaardweg vraagt geen aanpassing van het zoekgebied. In het concretisering van het zoekgebied houden we hier rekening mee.

Zoekgebied 9 - Wieringerhoek

Samen met provincie en gemeente Hollands Kroon melden we dit zoekgebied aan voor het programma OER (Opwek Energie op Rijksvastgoed). Met dit programma wil het Rijk concreet bijdragen aan de RES-regio's om in 2030 35 TWh duurzame energie op te wekken in 2030.

Gezien de omvang, complexiteit en gevoeligheid van een integraal-zon-op-waterproject willen overheden eerst een integrale verkenning uitvoeren. Dit moet antwoord geven op de vraag of de Wieringerhoek geschikt dan wel kansrijk is voor de aanleg van een integraal-zon-op-waterproject. En, op welke wijze dit (zoveel mogelijk) verenigbaar is met de functies en waarden van het gebied.

De verkenning bestaat uit 2 sporen. Spoor 1 betreft een inventarisatie van relevante beleidsmatige en juridische uitgangspunten. Spoor 2 onderzoekt hoe een integraal zon-op-waterproject er in de praktijk uit kan zien, gelet op de uitkomsten van spoor 1.

Inmiddels is spoor 1 afgerond. Belangrijkste conclusie is dat de ontwikkeling van een integraal zon-op-waterproject in beginsel goed kan samengaan met het merendeel van de uitgangspunten. Wel zijn er een aantal belangrijke aandachtspunten.

Spoor 2 valt uiteen in twee onderdelen. Het eerste onderdeel maakt de beleidsuitgangspunten concreet voor een zon-op-water project in de Wieringerhoek. De uitkomsten geven inzicht in wat de gevolgen van beleid en regelgeving zijn voor een zon-op-water project in de Wieringerhoek. Deze gevolgen worden in een later stadium gebruikt om afwegingen te maken en te komen tot eisen en voorwaarden voor de realisatie van het project.

Het tweede onderdeel betreft een marktverkenning. De markt wordt gevraagd of er interesse is in het realiseren van een dergelijk project. De overheid kijkt hiermee welke geschikte marktpartijen er zijn die een zon-op-waterproject kunnen realiseren. Een marktverkenning resulteert hiermee in een gelijk speelveld voor marktpartijen. De markt krijgt middels de marktverkenning de gelegenheid om te reageren op de uitgangspunten van spoor 1. Ze geeft daarbij aan waar kansen, risico's en/of obstakels zijn. Dit helpt ter aanscherping van het eerste spoor. Dit onderdeel geeft ook meteen een beeld van de potentieel gegadigden. De resultaten van de integrale verkenning worden begin 2024 met de ambtelijke stuurgroep gedeeld. Bij een positief beantwoording, besluit de stuurgroep over het vervolg binnen het programma OER.

Project Zon langs de A7

Dit project gaat over het plaatsen van zonnepanelen in vier aansluitingen langs de A7 op het grondgebied van de gemeente Hollands Kroon en Medemblik. De gronden zijn in eigendom van het Rijk en het Hoogheemraadschap Noorderkwartier (HHNK). Ook dit project is opgenomen in het programma OER.

We hebben in 2021 ingestemd met het principeverzoek. Het project is na een openbare procedure gegund aan een ontwikkelaar. Deze werkt op dit moment het project nader uit. In de drie knooppunten die liggen op Medembliks grondgebied kan ongeveer 5,5 MW worden opgewekt.

Nieuwe initiatieven

De laatste tijd hebben zich een aantal initiatiefnemers bij ons gemeld. Zij willen duurzame energie opwekken op locaties in onze gemeente die buiten de RES-zoekgebieden vallen. Ondanks dat ons standpunt is dat we niet meewerken aan deze initiatieven vinden we het wel belangrijk om u hierover te informeren.

Zwaagdijk-West (Zonnepark De Oude Perengaard)

In 2021 besloot u geen bedenkingen te hebben voor het realiseren van een zonneweide aan de Zwaagdijk 396 in Zwaagdijk-West. De ontwikkelaar ontwikkelt hier een zonneweide van ongeveer 5 hectare. De financiële participatie wordt georganiseerd door de Zonnecoöperatie Westfriesland.

Beide partijen willen langs het dorpslint van Zwaagdijk-West nog een zonneweide realiseren. De locatie bevindt zich op het terrein van een oude perengaard achter Zwaagdijk 424a. Op ongeveer 4,6 hectare landbouwgrond zou dit zonnepark gerealiseerd kunnen worden. Wilt u meer informatie over dit initiatief? Bij het bestuurssecretariaat liggen de stukken ter inzage.

De gemeente heeft als standpunt om niet mee te werken aan initiatieven buiten de zoekgebieden. Daarnaast wil de gemeente niet onnodig veel landbouwgrond inzetten voor het opwekken van duurzame energie

Grootslaggebied (Verkenning Wind op Land door agrariërs)

Natuur en Milieufederatie inventariseerde samen met LTO Noord potentiële zoekgebieden voor windenergie in NHN. Deze inventarisatie is gedaan als voorwerk voor de RES 2.0. Op basis van vijf uitgangspunten en randvoorwaarden onderzochten zij nieuwe zoekgebieden. Deze uitgangspunten en randvoorwaarden zijn politiek draagvlak, draagvlak bij agrariërs, draagvlak bij inwoners, betrokkenheid van energiecoöperaties en mogelijk andere stakeholders en landschappelijke inpassing. Uit de inventarisatie blijkt dat er verschillende clusters zijn van geïnteresseerde agrariërs. Twee van de clusters bevinden zich (deels) op het grondgebied van onze gemeente, met name in het Grootslaggebied. De agrariërs willen graag windenergie toevoegen aan hun energiemix (naast onder andere geothermie) om toe te werken naar een energie neutrale glastuingebied. De clusters bevinden zich deels in NNN-gebied. De provincie geeft aan deze zoekgebieden niet kansrijk te vinden gezien het huidige coalitieakkoord. Meer informatie over de verkenning vindt u in bijlage 1.

De gemeente heeft als standpunt om niet mee te werken aan initiatieven buiten de zoekgebieden. Daarnaast wil de gemeente geen nieuwe windmolens op zijn grondgebied.

Wervershoof (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) - rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI))

HHNK heeft de ambitie om in 2025 klimaatneutraal te zijn. Dat betekent niet alleen energieneutraal maar ook CO₂-neutraal. Binnen haar eigen locaties bekijkt HHNK waar zij duurzame energie kan opwekken. Op het terrein van de RWZI in Wervershoof wekt het schap al duurzame energie op, met zonnepanelen. De wens is om ook een windmolen op het terrein te plaatsen. Vanuit het coalitieakkoord van de provincie zijn er geen beperkingen. De gemeente heeft als standpunt om niet mee te werken aan initiatieven buitende zoekgebieden. Daarnaast wil de gemeente geen nieuwe windmolens op zijn grondgebied.

Benningbroek (Energiepark Benningbroek)

Twee agrariërs uit Benningbroek willen ten zuiden van de Oosterstraat, ten westen van het Hogeland en ten oosten van de Kerkelaan een energiepark aanleggen. De agrarische percelen zijn ongeveer 14 hectare groot. Hierop willen de agrariërs groene waterstof produceren. Deze waterstof kan ingezet worden voor een waterstoftankstation en of op den duur gebruikt worden voor het verwarmen van de gebouwde omgeving. Wilt u meer informatie over dit initiatief? Bij het bestuurssecretariaat liggen de stukken ter inzage.

De gemeente heeft als standpunt om niet mee te werken aan initiatieven buitende zoekgebieden. Daarnaast wil de gemeente niet onnodig veel landbouwgrond inzetten voor het opwekken van duurzame energie.

Zonneweide Wervershoof

Op een agrarisch perceel aan de Nieuwedijk in Wervershoof wil een ontwikkelaar een zonneweide realiseren van 22 hectare. Het perceel bevindt zich in de nabijheid van een aantal kassen naast een industriegebied. Nadere informatie ontbreekt.

De gemeente heeft als standpunt om niet mee te werken aan initiatieven buitende zoekgebieden. Daarnaast wil de gemeente niet onnodig veel landbouwgrond inzetten voor het opwekken van duurzame energie.

Zwaagdijk-Oost (Zonneveld Zwaagdijk)

Een projectontwikkelaar wil zonneweides gaan ontwikkelen op agrarische percelen gelegen in Zwaagdijk-Oost. Het perceel ligt in de nabijheid van RES-zoekgebied 4 - middenstation Zwaagdijk-Oost. Een van de percelen bevindt zich langs de Rijweg, op de grens met de gemeente Hoorn, ten zuiden van de Zwaagdijk. Ook wil deze ontwikkelaar ten noorden van de Zwaagdijk (aan de overkant van genoemde percelen) een zonneweide realiseren. Het totale bruto oppervlakte van de percelen bedraagt 43,5 hectare. Hiervan wil de ontwikkelaar 27 hectare gebruiken voor de opwek van zonne-energie. Wilt u meer weten over dit initiatief? Bij het bestuurssecretariaat liggen de stukken ter inzage.

De gemeente heeft als standpunt om niet mee te werken aan initiatieven buitende zoekgebieden. Daarnaast wil de gemeente niet onnodig veel landbouwgrond inzetten voor het opwekken van duurzame energie.

Kernboodschap

In het tweede kwartaal 2024 besluiten raden, algemeen bestuur van waterschappen en provinciale staten over de RES 2.0. Met de RES 2.0 stuurt de energieregio NHN bij om haar ambitie om 3,6 TWh aan duurzame energie op te wekken in 2030 ook daadwerkelijk te realiseren.

Wij zien op dit moment geen aanleiding om de RES 2.0 te gebruiken om nieuwe zoekgebieden toe te voegen. En, zijn druk bezig om uitvoering te geven aan de RES 1.0 door de 9 zoekgebieden op ons grondgebied te concretiseren. Een aantal initiatiefnemers meldden zich bij de gemeente. Zij vragen de gemeente om nieuwe zoekgebieden toe te voegen in de RES 2.0. Wij zien echter nu geen aanleiding aan deze verzoeken te voldoen.

Consequenties

Dit betekent dat de gemeente geen medewerking verleent aan de plannen van deze initiatiefnemers. En, dus ook niet aan de ambitie van bijvoorbeeld HHNK om in 2025 klimaat neutraal te zijn. Dit geldt ook voor agrariërs in het Grootslaggebied. Ook zij geven aan windenergie nodig te hebben om toe te werken naar een energieneutraal kassengebied 2040.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

In het tweede kwartaal 2024 besluit u over de RES-NHN 2.0.

Bijlagen

Bijlage 1 - Verkenning Wind op Land voor agrariërs RES-NHN (DOC-23-747786).